

Més aviat

A ssenyalàvem ahir la possibilitat d'usar amb l'expressió *més aviat* en concurrència aquest adverbí *ans*, en aquells casos en què aquest adverbí ha adquirit un valor adverbatiu. El fet ens apareix com a ben lògic si tenim en compte que *més aviat*, com a expressió temporal, té també un valor equivalent a *ans* o *abans*, en frases com *Va venir més aviat del que esperàvem* o *Ho hem sabut més aviat que vosaltres*. I tal com deïem, si bé *abans* no ha arribat a adquirir aquest valor adverbatiu que tenen els seus equivalents adverbials *ans* i *més aviat*, en alguns casos s'hi acostava, com en la construcció *No vull que se n'aprofiti ell: abans ho donaria als pobres*.

El Diccionari Fabra, però, no recull l'ús del conjunt *més aviat* com a locució amb un valor altre que el de la suma dels seus dos components. A l'article *aviat* hi ha un exemple amb aquest conjunt, però amb un valor merament temporal: *Avui has vingut més aviat que ahir*. Es tracta, certament, d'una omisió involuntària, que caldria corregir, car no és possible de dubtar de la legitimitat de l'ús de *més aviat* amb un valor no temporal. I no ens costa pas gaire de trobar-ne un exemple en el mateix cos del Diccionari: L'un germà és avar; l'altre, al contrari, *més aviat* és malgastador («contrari»). Així mateix, al substanciós pròleg de la tercera edició del Diccionari, signat per Carles Riba, trobem aquests dos exemples: *A més, un idioma en estat de verna-*

cle inspira un amor més aviat elemental... I donat el caràcter que fins aleshores havia tingut la literatura de la Renaixença, es pot dir que més aviat es tornava de tanta abundància.

D'altra banda, la Gran Enciclopèdia Catalana ja recull, és clar, l'ús no temporal del conjunt *més aviat* —que classifica com una locució adverbial—, que distribueix en dos casos: 1 *Més que*, amb preferència a (una altra cosa expressada o suposada com a possible). *Sentia més aviat compassió que por*. 2 *Tirant a*. *Aquest nen és més aviat ros*. Però sembla evident que les possibilitats d'aquesta locució ultrapassaven les que s'indiquen en aquest esquema. En algunes gramàtiques no es vacil·la a conferir a *més aviat* la categoria de locució conjuntiva, cosa que es justifica pel fet que en alguns casos és el terme que indica el lligam lògic existent entre dues proposicions —en d'altres no actua sinó com a reforç d'un altre terme conjuntiu—, tal com s'esdevé amb d'altres mots o expressions adverbials. Així, en una construcció com *Que no ho voldran fer, ja m'ho imagino, però més aviat me n'alegro*, com a terme conjuntiu, és a dir, d'enllaç, *més aviat* no fa sinó reforçar *però*. Ara, si diem *No ens afavorirà gaire, més aviat ens perjudicarà*, l'enllaç, o si es vol el lligam lògic, entre les dues proposicions és indicat únicament per *més aviat*.